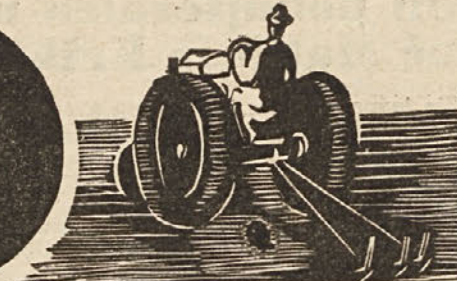

NAŠE

DELO

Izhaja vsako drugo sredo
Mesečna naročnina 5 din
Poedina številka 2,50 din

Leto I. — Štev. 10.

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRŠKO

Krško, dne 10. novembra 1948.

Nekaj misli ob II. kongresu Komunistične partije Slovenije

Komaj nekaj mesecev je minulo od V. kongresa Komunistične partije Jugoslavije. Ta kongres ni bil le interna zadeva Partije, temveč pomeni pravo zgodovinsko preokretnico za vse delovno ljudstvo Jugoslavije. V času, ko si zapadne imperialistične sile na vse kriplje prizadevajo razširati vojno psihozo in preplah, da bi na ta način s pomočjo Marshallovega plana ponovno zaslužile izmučeno Evropo in zopet zagurali izgubljene komandne položaje in se tako izvlekli iz grozeče jim gospodarske krize, je V. kongres ponovno dokazal vsemu svetu, da stoji Jugoslavija čvrsto v taboru demokratičnih držav, ki se s Sovjetsko zvezo na čelu neomajno bori za trajen mir in za pravice delovnega ljudstva vseh narodov in držav. Vsi tisti, ki so ob krivični resoluciji Informbiroja in njej sledeči klevetniški kampanji, ki jo razširjajo nekateri državniški ljudskih demokratijskih misli, da se bo razbila enotnost delovnega ljudstva Jugoslavije, so ostali globoko razočarani. Naše delovno ljudstvo se namreč predobro zaveda, da je bila edinole komunistična partija tista sila, ki je znala organizirati borbo proti fašističnemu okupatorju in to borbo izvesti do zmagovitega konca. V treh letih po osvoboditvi je to ljudstvo v doslej neslutenu poletu pod vodstvom iste Partije izvajalo nešteto delovnih zmag in doseglo neskromne uspehe, za katere nas zavida ves svet. Zato se je naše ljudstvo ob podlih klevetah teh »prijateljev« le še tesneje strnilo v vrste svoje ljudske Fronte, okoli svoje partije in ljubljenega voditelja in učitelja maršala Tita!

V. kongres KPJ je podal podroben pregled vseh naših dosedanjih uspehov, za katere se imamo zahvaliti samo dejstvu, da je znalo naše politično vodstvo, čvrsto oprto na nauke marksizma-leninizma, pravilno izkoristiti vse dane momen-

te in tako pod posebnimi pogoji narodno-osvobodilne borbe izvesti istočasno socialistično revolucijo, ki je vrgla stari, osvraženi izkoriščevalski režim beograjske čaršije ter ustvarila nov tip ljudske demokracije in ljudsko oblast, ki je temelj v naši Ustavi. To je omogočilo naglo obnovo opustošene domovine in prehod k načrtnemu gospodarstvu, ki je osnova socialistične družbene ureditve.

Na podlagi doslej pridobljenih izkušenj, je V. kongres sprejel tudi program partije — kažipot v bodočnost. Osnovne linije tega programa so: daljnja krepitev in izgrajevanje ljudske oblasti, krepitev socialističnega gospodarskega sektorja v nenehni borbi proti ostankom kapitalističnih tendenc ob sodelovanju najširših ljudskih množic, širjenje kulture in prosvete, stalno dvigovanje proizvodnje in s tem dvigovanje življenjskega standarda delovnega človeka ob izvrševanju nalog našega petletnega plana in tu predvsem čim temeljitejši preobrazbe našega kmetijstva.

Ta program je naše ljudstvo, ki ga je proučilo in spoznalo, z navdušenjem sprejelo in je s tem postal naša vseobča last.

Tudi v naši ožji domovini Sloveniji je avantgarda delavskega reda KPS odigrala najodločilnejšo vlogo. Ze 27. aprila 1941 je bila na pobudo partije osnovana naša Osvobodilna fronta, v katere vrste so se zgnili vsi pošteni misleči Slovenci. Samo naši partiji se moramo zahvaliti, da smo Slovenci danes svobodni in da imamo po vsi kot tisočletnem suženjstvu svojo lastno — Ljudsko republiko Slovenijo.

Kakor je V. kongres KPJ podal obracun o delu v vsej Jugoslaviji, tako bo II. kongres KPS podal pregled dela in uspehov v naši ožji domovini. V okviru programa pa bodo sprejeti podrobnejši sklepi za njegovo čimprejšnje uresničenje v naših posebnih slovenskih razmerah.

Resolucija sprejeta na okrajni konferenci KPS v Krškem

Okrajna partijska konferenca v Krškem dne 24. oktobra 1948 sprejema na temelju referata in diskusije, ki se je razvila po referatu, naslednjo

resolucijo:

Okrajna partijska konferenca ugotavlja:

1. Okrajni komitet KPS Krško je od svojega formiranja usposabljal s političnim delom svoje partijske kadre in razvijal široko delavnost v vsakdanji borbi za izvrševanje tekočih nalog in problemov. Pri tem pa je vodil neprestano borbo z ideološkimi nasprotniki in razkrinkaval ter onemogočal sovražnike ljudske oblasti in delovnega ljudstva. Partijo v okraju je krepil z novimi kadri in jo usposobil za splošno in edino priznanega voditelja tudi nepartijskih množic.

2. Jasnost politike v gospodarski in družbeni borbi z ostanki kapitalističnih elementov ter odločna doslednost v tej borbi s pomočjo razkrinkavanja in ustvarjanja diferenciacije na vasi, je močno vplivala na nadaljnjo rast in utrjevanje osnovnih partijskih organizacij tako v političnem, kakor v družbenem in gospodarskem razvoju krškega okraja.

3. Okrajni komitet KPS Krško je dosledno izpolnjeval vse sklepe, sprejete na dosedanjih partijskih konferencah in naloge, ki jih je prejemal od višjih partijskih forumov. Stalno je poglobljaj študij marksizma in leninizma in ideološko krepil partijsko članstvo v okraju, ter razkrinkaval zapadni imperializem posebno v zvezi s procesi, ki so se vršili proti vohunom in izdajalcem domovine in z umazano politiko zapadnega imperializma na mednarodnih konferencah, kar je poglobljalo budnost naše Partije in utrjevalo politično zavest in socialistični partiotizem.

4. Okrajna partijska konferenca ugotavlja, da je Partija v okraju z okrajnim komitetom na čelu častno in dosledno iz-

šla iz preizkušnje v zvezi z resolucijo Kominformbiroja, da se je Partija v okraju še bolj okrepila, da je postala še močnejša in enotnejša. S sprejemanjem in uspešnim izvajanjem različnih obvez v zvezi z izgradnjo socializma naše domovine naši komunisti dokazujejo, da so vse obtožbe Kominformbiroja neosnovane in neresnične. S pravilnim in doslednim izvajanjem partijske linije se je Partija v okraju tesno povezala z delovnimi množicami in dvigala one, ki so nasedali lažni propagandi tuje in domače reakcije.

5. Okrajna partijska konferenca ugotavlja, da je Partija v okraju med NOB častno izvršila vse zadane naloge, da je uspešno dvigala borbeni duh in moralo ljudskih množic v najtežjih trenutkih naše zgodovine, za kar so nam dokaz številna življenja naših komunistov in nepartijscev, ki so padli v borbi za našo svobodo. Kakor med NOB, tako dviga Partija v okraju borbeni duh in elan tudi danes pri obnovi domovine in graditvi nove socialistične Jugoslavije. Z organizacijsko, politično in ideološko krepitvijo Partije v okraju jo je okrajni komitet KPS usposobil za izvrševanje velikih nalog v zvezi z utrjevanjem in razvojem ljudske oblasti in mobilizacije delovnega ljudstva pri graditvi socializma.

Na osnovi analize dosedanjega dela okrajnega komiteta KPS sprejema okrajna partijska konferenca sledeče sklepe:

1. Še bolj bomo posvetili pozornost proučevanja marksizma in leninizma ter naukov o izgradnji socialistične družbe in se borili proti idealističnim in verskim nazorom, ki se pojavljajo posebno pri vzgoji naše šolske mladine. Posebno danes, ko nas napadajo tovariši okrog Informbiroja, bomo okrepili idejni vpliv predvsem v vrstah mladine, kakor tudi v vseh množičnih organizacijah v krškem okraju. Naši kulturno-prosvetni centri, kakor Brežice,

Krško, Senovo, Sevnica bodo še nadalje posvetili vso skrb ljudskim univerzam in ostalim panogam ljudske prosvete, da bo vsebina ljudsko prosvetnega dela na visoki ideološki stopnji, pri tem pa bodo nudili naši kulturno-prosvetni centri vso pomoč tudi krajem, ki so potrebni njihove pomoči. Sistematično se bomo borili proti brezidejnosti in sovražnim vplivom v kulturnem življenju in ga z načrtnim delom posebno sedaj v zimski sezoni dvigali na višjo idejno stopnjo. Osnovne partijske organizacije v našem okraju bodo vodile računa o vsem ljudsko prosvetnem delu na vasi in ga ideološko usmerjale po naukih marksizma in leninizma. Osnovne partijske organizacije, posebno še v naših kulturnih centrih, bodo vsestransko idejno pomagale pri razvoju ljudske kulture in prosvete na vasi, ki naj postane last slehernega našega človeka.

2. Osnovne partijske organizacije v krškem okraju bodo likvidirale sektaški odnos do sprejemanja novih članov v Partijo in zagotovile socialni sestav. Posvetili bomo vso pažnjo notranje-partijskemu življenju osnovnih partijskih organizacij. Za ohranitev čistosti in enotnosti naše Partije bomo naloge dosledno izvajali in še bolj zaostriili budnost in se odločno borili proti vsem pojavom skretanja s poti čistosti naukov marksizma in leninizma, posebno še, ki bi bili v zvezi z resolucijo Kominformbiroja in nadaljnjih klevetanj od strani posameznikov okrog Informbiroja. Dvigali bomo mlade kadre, okrepili bomo borbo proti ozkemu praktikizmu v vrstah osnovnih partijskih organizacij, še bolj bomo razvijali v Partiji kritiko in samokritiko ter neprestano izboljševali metodo planskega in sistematičnega dela ter okrepili delo za ideološko dvigovanje kadrov.

3. Vse sile bomo posvetili nadaljnji aktivizaciji delovnih množic v borbi za izgradnjo socialistične Jugoslavije in proti ostankom kapitalističnih nazorov v družbenem in gospodarskem razvoju naše domovine. Še bolj bomo stopnjevali svoje napore v vseh industrijskih in ostalih go-

spodarskih podjetjih in ustanovah ter v kmečkih gospodarstvih pri izvajanju nalog petletnega plana. Nudili bomo upravam za delovno silo pomoč za uspešno mobilizacijo delovne sile in pomagali našim oblastvenim organom pri izvajanju vseh tekočih nalog.

4. Neprestana skrb naših partijskih organizacij bo še nadalje povečana gospodarskemu in političnemu dvigu naših vasi. Še nadalje bomo skrbeli za razširjanje zadružne misli in zadružnega življenja, dvigali bomo organizacijo borcev za večji hektarski donos, kar mora postati vsakdanje praktično delo vseh naših partijskih organizacij. Izpolnitev obveznosti v zvezi z gradnjo zadružnih domov mora postati častna dolžnost slehernega komuniste.

5. Okrajna partijska konferenca sprejema sklep, da bodo osnovne partijske organizacije sistematično usmerjale delo vaških in krajevnih odborov OF in vseh njenih množičnih organizacij kakor AFŽ, sindikati, mladinske organizacije, Zveza borcev, vojni invalidi itd. Načrtno delo na osnovi mesečnih planov v okviru petletnega plana se bo izvedlo do poslednje osnovne organizacije. Novi krajevni odbori OF bodo koordinirali delo vaških odborov OF in bodo nudili vso pomoč krajevnim ljudskim odborom.

6. Razvijali bomo delovno disciplino in nov odnos do dela sploh, da bodo naše delovne množice organizirale socialistično tekmovalje in dvigale udarništvo in delo zavestno planirale v zadrugah in preko zadrug.

7. Kakor dosedaj, tako bomo tudi v bodoče napovedali najostrejši boj špekulantom in saboterjem na vseh popriščih našega družbenega gospodarskega in političnega razvoja nove Jugoslavije na poti v socializem. Zaostriili bomo borbo proti vsem bivšim vaškim mogotcem, ki hočejo še danes živeti na račun žuljev preprostih delovnih ljudi, ki so steber bodoče izgradnje nove socialistične Jugoslavije.

III. zasedanje skupščine OLO Krško

Dne 6. novembra je bilo III. zasedanje skupščine OLO Krško, pri tem je bilo pregledano delo in podane nove smernice zanj.

Po otvoritvi in pozdravu ter po izvolitvi zapisnikarjev in delovnega predsedstva, ki je bilo: tov. Pešak Ivo, Vočanjk Franc in Jurkas Vinko, se je prešlo na delovni del konference. Sledilo je čitanje zadnjega zapisnika in pregled sklepov zadnjega zasedanja, nato je podal gospodarsko-politični referat tov. Slavko Kovačič, sekretar okrajnega komiteta Krško.

V svojem referatu se je spomnil na veliki zgodovinski V. kongres in na njegove jasne perspektive. Dotaknil se je vprašanja Informbiroja in naše Partije ter dokazal, da je naša Partija ostala zvesta načelom marksizma-leninizma, na katerih temeljih je vzgajala in gradila NOB in po tej poti stopa tudi danes k izgradnji socializma v naši domovini. Dalje je prikazal borbo in položaj demokratičnih sil drugod po svetu in poudaril, da hoče zapadna reakcija uporabiti spor z Informbirojem in vnesti zmedo med demokratične sile, vendar se ji to ni posrečilo. Tudi pri nas reakcija zastoj iše zaslombe med ljudstvom. Poudaril je delovanje protiljudske duhovščine, posebno moralnega pokvarjenca duhovnika Noča iz Krškega. Ljudje saboterji in izkoriščevalci se najdejo vsepovsod, a se vsi počasi razkrinkajo in kaznujejo. Govoril je dalje še o naših kadrih, ki so posebno velikega pomena v naši trgovini v KZ, kjer je bilo treba nekaj starih trgovcev, ki niso šli z duhom časa, naprej odpustiti, saj eno izmed glavnih vprašanj je vprašanje trgovine. Tudi lokalnih ekonomij se je dotaknil, ker nekatere prav nič ne ustrezajo svojemu namenu. Pri zadružnih domovih je omenil, da jih je že 5 pod streho, a 6 se jih je pa obvezalo, da bodo do II. kongresa KPS. Ob koncu svojega referata je podčrtal še nekatere mo-

mente, ki so važni za delo v naši gospodarski politični dejavnosti in ti so:

1. Potrebno je voditi stalno borbo proti raznim raznašalcem alarmantnih vesti, stalno skrbeti za politično vzgojo množic in redno vršiti zbere volivcev kot osnovnih nosilcev ljudske oblasti.

2. Skrbeti moramo, da bo sleherni človek v okraju spoznal zaključke V. kongresa KPJ in da bo znanost marksizma-leninizma postala last najširših ljudskih množic in bo tudi navodilo za bodoče delo.

3. Voditi stalno borbo ne samo za izvršitev petletnega plana, temveč tudi za njegovo prekoračenje na vseh področjih naše gospodarske dejavnosti.

4. Dosledno izvršiti vse odkupe kot n. pr. krompirja, lesa, koruze itd.

5. Voditi stalno borbo za razširitev kmečkih zadrug in ustanavljanje zadružnih ekonomij ter poskrbeti, da bodo na vodstvu KZ najboljši ljudje. Poleg tega pa zagotoviti ob pravilni razdelitvi potrošnje prehrano vsem upravičencem potrošnikom naše preskrbe. Pri tem se je treba stalno boriti proti napakam in slabi organizaciji.

6. Pomagati frontnim organizacijam, da izvrše svoje obveze za izgraditev zadružnih domov in s tem praktično počastiti II. kongres.

Referatu tov. sekretarja Slavka Kovačiča je sledil referat tov. predsednika OILO Alojza Colariča. Referat je bil zelo zanimiv, ker je prikazal vse opravljeno delo v okraju. Pri tem je podrobno obravnaval vsako poverjeništvu posebej. Prikazal je, da je naš okraj poljedelski, saj se večina prebivalstva bavi s poljedelstvom od ca 66.000 se bavi 41.000, vendar bi se vsakdo motil, če zadostujejo vsi odkupi za ves okraj, tako n. pr. odkup belih in drugih žit doseže samo 58 vagonov, a mesečna potrošnja za garantirano preskrbo pa znaša

(Nadaljevanje na 2. strani)

Razprava proti pohujševalcu mladine duhovniku Noč Matiji iz Krškega

Dne 4. novembra se je vršila javna razprava pred okrajnim ljudskim sodiščem v Brežicah, proti nemoralnemu duhovniku in pohujševalcu mladine upokojenemu župniku Noč Matiji v Krškem.

Razprava, katere se je vršila v Narodnem domu v Brežicah, je razgalila vso moralno pokvarjenost človeka v duhovniški obleki, ki je izkoriščajoč svoj poklic, izrabljaj na najbolj ogaben način za izživljanje svoje pohote mladoletne dečke od 9—14 let starosti. Za razpravo samo je vladalo veliko zanimanje. Razpravi je prisostvovalo okoli 200 ljudi, ki so se hoteli prepričati o resnici nemoralnega pohotnega izživljanja duhovnika Noča.

Zastopnik javnega tožilca je župnika Noča obtožil, da je kot duhovnik in veroučitelj zlorabljal svoj vpliv in verska čustva na zvižčen način in pod pretvezo pripravljaj na prvo obhajilo, spoved, birmo in pouka verouka, privabljal v svoje stanovanje nedolžno dečo moškega spola v starosti od 9—14 let. Kot tak je samo po osvoboditvi od leta 1945 dalje vse do izsleditve po organih ljudske oblasti privabil neugotovljeno število, več kot 23 dečkov iz Krškega in okolice, jih zavajal in zavedel k nenaravnim nečistostim in nenaravnemu spolnemu izživljanju med osebami moškega spola, samo, da zadosti svoji pohoti. Ko je javni tožilec zaključil obtožnico z besedami: »Predlagam, da se obtoženca najostreje kaznuje«, je nastal v dvorani buren aplavz.

Sodišče je prešlo za tem k zasliševanju obtoženca.

Predsednik: Ali ste razumeli obtožnico? Obtoženec: Da.

Predsednik: Ali se čutite krivega? Obtoženec (po daljšem presledku): Da.

Predsednik: Ali se zavedate krivde? Obtoženec: Da. Pripominjam, da sem živčno razkrojen. (V dvorani smeh.)

Ko ga je predsednik sodišča vprašal, če je bil tudi pri početju teh stvari živčno razkrojen, je obtoženec molčal. Tekom nadaljnega zasliševanja je obtoženec v celoti priznaval svoja dejanja.

Predsednik: Kdaj ste začeli s svojim nemoralnim izživljanjem?

Obtož.: To je bilo, mislim, nekako leta 1908, ko sem služboval kot kaplan v Trzliču. Pozneje, to je bilo med prvo svetovno vojno, sem začel z načrtnim vabljenjem moških oseb k sebi, predvsem mladih pubertetnih dečkov, pod pretvezo igranja na mojem domu.

Potem mu je predsednik sodišča citiral njegove izjave iz zapisnika zaslišanja, katere je podal v preiskavi. Na vsa nadaljnja vprašanja predsednika sodišča je svojo krivdo pritrjeval in priznaval.

Sodišče je prešlo k dokazovanju in je bil med drugimi zaslišan kot priča dekan Kurent iz Krškega.

Predsednik: Gospod dekan, od kdaj poznate duhovnika Noča?

Priča Kurent: Stanovskega kolega, gospoda Noča poznam, odkar se je priselil v Krško leta 1938.

Predsednik: Ali vam je bilo znano za nemoralna početja obtoženega Noča?

Priča: Zato nisem vedel, le ob neki priliki mi je prišlo to na ušesa, od koga, se ne spominjam. Takrat sem gospoda Noča opozoril, od njega pa sem dobil negativen odgovor.

Predsednik: Iz dokazilnega materiala je razvidno, da ste bili vi o njem obveščeni ustmeno po neki osebi in pismeno.

Priča: Tega se ne spominjam.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

35,5 vagona, tako, da ne zadostuje odkupniti za dva meseca! Prav zato moramo skrbeti za večji hektarski donos, to pa dosežemo z izboljšanjem našega kmetijstva. Letos je bilo priglašeno pet kmetov udarnikov, ki so dvignili večji hektarski donos pri pšenici, breskvah, krompirju in vinu.

Dalje je ugotovil dvig živine za 10 odst. od lanskega leta, vendar odkup ni bil zadovoljiv, ker ga niso znali raztolmačiti ljudem. Pri odkupu je predvsem podčrtal eno izmed glavnih napak, to je preslabo evidenco, zaradi tega je delo zelo oteženo. Nadalje je govoril o podjetjih OLO, ki so znižala polno lastno ceno in o podjetjih krajevnega značaja. Poudaril je, da Brežice niso več med prvimi, temveč jih prekaša Krško in celo še Dobova ter so tako padle na tretje mesto, kar je pač odvisno od samoinicijative KLO-jev.

Tudi na ljudsko prosveto ni pozabil ter je ugotovil, da je precej zaspana, morda predvsem zaradi agrarnega značaja okraja, seveda tukaj ponovno šepa poročanje o delu. Tudi socialno vprašanje postavlja pred nas veliki problem. Kakor povsod, tako imamo tudi v našem okraju ljudi, ki so celo svoje življenje brez vsakršnega varovanja za starost garali pri bogatih kmetih, večjih trgovcih itd. Za časa stare

Predsednik (čita): »Ker mi je sin povedal, kaj se je zgodilo pri Noču, sem poslala tovariša S. naj gre h gospodu dekanu, mu to pove in proti temu protestira. On je šel in mu tudi povedal. Ker je bilo potem vse tiho, sem poslala gospodu dekanu še eno pismo. Občutila pa sem, da me je gospod dekan od tega časa dalje grdo gledal, mojemu sinčku pa očital, da je prav, da smo nesrečni, ker ne hodimo v cerkev.« — Ali se sedaj spominjate?

Priča: Da, sedaj se spominjam, da je bilo tako.

Predsednik: Zakaj niste vi onemogočili dohod mladine h gospodu Noču?

Priča: Jaz sem od tega časa dalje odvajal mladino od gospoda Noča.

Predsednik: To se pravi, da ste le vedeli.

Priča: Ni mi bilo čisto, ker sem ob neki priliki le vprašal njegovo kuharico, če je kaj res, kar se govori. Ona mi je dejala, da nič kaj takega ne zapazi. Od tega časa dalje nisem nič reagiral. Sram me je, ker moram stati pred visokim sodiščem zaradi takega početja mojega stanovskega kolega.

Sodišče je za tem odredilo v zaščito javne morale in zaščito priči — nedoraslih otrok tajni del razprave. V tem delu razprave so priče — nedorasli dečki v spremstvu staršev potrdili Nočeva nemoralna dejanja.

V nadaljevanju javne razprave je priča mali 13-letni pionir opisal zvižčen in premišljen način privabljanja njega in sošolcev k nenaravnim nečistostim, čemur pa se je on sam uprl. Jokač je izjavil: »Pionirska organizacija, Partija in OF nas kaj takega nikdar niso učile. Od strani teh smo slišali vedno le dobre nauke. Protestiram pred visokim sodiščem proti početju Noča, v imenu prizadetih tovarišev pa prosim starše in sodišče, da nas ne obsojajo, ker so se nekateri od nas pod vplivom Noča kot župnika, sramovali zaupati se staršem.«

Besede mladega pionirja so publiko močno ganile tako, da so mnogim prišle solze v oči.

Predsednik: Obtoženec ali se upate pogledati temu dečku v oči?

Obtoženec je na to trmoglavno molčal in gledal v tla.

Predsednik: Ali poznate vse te dečke, ki so pričali tukaj?

Obtoženec: Poznam.

Predsednik: Ali se spominjate koliko jih je bilo?

Obtoženec: (skomigne z rameni in molči).

Predsednik: Najbrž se ne spominjate, ker jih je bilo preveč.

Obtoženec: Da.

Predsednik: Ali je škofija vedela za vaše početje?

Obtoženec: Škofija ve, da sem homoseksualec.

Predsednik: Na kakšen način ve?

Obtoženec: Že škof Jeglič me je klical zaradi tega k sebi. Istotako me je klical na zagovor škof Rožman. Ob tej priliki mi je dejal, naj se omejim, da me ne dobi svetna oblast. Poslal me je v Ponikve češ, da je tam več žensk za izživljanje.

Predsednik: Ali so tudi drugi cerkveni krogi vedeli za to?

Obtoženec: Zato sem bil zaslišan leta 1929 od župnika Franca Dolinarja v Cerkljah na Gorenjskem.

Predsednik: Kakšno cerkveno kazeno ste dobili za to?

Obtoženec: Nič drugega, razen par očetovskih opominov. Že prej pa sem bil na lastno željo upokojen.

Predsednik: Ali ste imeli še v nadalje

Jugoslavije so taki brezdomci iskali kruha od hiše do hiše, tisti pa, ki so imeli kakšno zavetišče, so bili odvisni od milodara svoje občine. Takih imamo v našem okraju 690, ki prejemajo mesečne podpore od strani OILO v skupnem mesečnem znesku 193.200 din. V proračun je bilo vneseno za podpore onemoglih 2.000.000 dinarjev.

Ob zaključku svojega referata se je dotaknil še KLO-jev ter poudaril, da se zbori volivcev premalo ali pa sploh ne vrše, ter da na sejah so le tu in tam prisotni člani OILO, kar pa je zelo napačno, saj se je ravno na II. zasedanju skupščine o tem določilo.

Po referatu tov. predsednika OILO se je vršila živahna diskusija. Na to sta bila izvoščena v OILO zaradi razširitve še naslednja tovariša: Vahčić Alfonz in Štojs Božo.

Novi sodniki porotniki so: Jagorič Viktor, Peentič Franc, Butara Zlata, Stiplošek Vida in Mackovšek Franjo.

Ustanovljena bodo naslednja nova okrajna podjetja: Svinjogojstvo Mokrice, komunalna banka v Krškem in okrajno podjetje »Prevoze« v Krškem.

Sprejeti so bili še razni odloki, nakar sta bili sprejeti še dve resoluciji in sicer tov. maršala Titu v Beogradu in tov. predsedniku vlade Mihi Marinku.

pravico do opravljanja cerkvenih obredov? ril, naj se pazi pred svetno oblastjo. Če Obtoženec: Sem.

Po končanem posvetovanju je predsednik sodišča objavil razsodbo. Župnik Noč Matija je bil obsojen na 10 let odvzema prostosti in 5 let izgube častnih in državljanških pravic. S tem je bila razprava zaključena.

Razprava proti Noču Matiji je pokazala vso pokvarjenost in farizejstvo tega duhovnika, ki je četrt stoletja zastupljaj mladino. Pri vsem tem pa je še užival potuho škofa Rožmana, kateri ga je celo sva-

Skupno s pomočjo množičnih organizacij bomo odpravljali špekulacije

Na terenu naletimo na vrsto težav pri odkrivanju špekulantov, ki s svojim delom povzročajo našemu delovnemu človeku veliko škodo s tem, ko navijajo cene, prekupejuje blago in goljufajo ljudstvo za tisti rednim potom priborjeni zaslužek. V svojem podlem ljudstvu škodljivem delovanju gredo celo tako daleč, da hočejo z goljufijami doseči pri malem in srednjem kmetu nadoblast in ga prinesiti okoli za vse tiste ugodnosti, ki mu jih daje ljudska oblast. Njihovo delo se stopnjuje in postaja ogabnejše z vsakim dnem, če vidijo, da njihovih nakan nobeden ne vidi ali jih ne videti. Na ta način se je marsikateri izmuznil ljudski oblasti in kljub njegovim podlim dejanjem do danes še ni prejel zaslužene kazni. Ljudje vidijo vse to in si potem napačno presojujejo takšne stvari, ker ne vedo, da so oni edini krivci temu. Ljudje sami so oblast in oni so dolžni obravnavati s takšnimi špekulanti, to je jih predati tam kamor spadajo in kjer se bodo pokorili za svoje delo, ki je škodovalo interesom delovnega ljudstva. Le na ta način bo mogoče varnostnim organom dohiti te ljudi in napraviti njihovemu ogabnemu delu konec. Ko v svoji bližini opazujemo delo špekulanta, smo mi delovni ljudje že miličniki, ki smo dolžni prepričati nadaljnje delovanje teh ljudi. Ko mi sami okusimo na svoji koži goljufijo, smo mi sami njihovi pomočniki, to je zločinci, ki pomagamo razvijati špekulacijo in preprečevati naši ljudski oblasti delo za izboljšanje življenjskega štandarda delovnemu ljudstvu.

Mi vemo, da se pojavljajo tudi slučajni črna klanja živine. Delavec, ki na svoje karte zaradi premalega kontingenta ni mo-

gel dobiti mesa, gre k temu špekulantu in si po visoki ceni kupi meso, pri tem pa ni vedel, da je ravno to črno klanje krivo, da ni prišel zadosten kontingent mesa za garantirano preskrbo po primerni maksimalni ceni. Mi vemo, da se pojavljajo slučajni prodaje krompirja po zelo visokih pretiranih cenah. Gospodinja, ki ga na trgu ni mogla dobiti, gre k špekulantu in si kupi krompir, pri tem pa ne ve, da je ravno ta špekulativna trgovina kriva, da ni prišla na trg zadostna količina krompirja ali zelenjave. Veliki kmetje so čakali z vinom na visoke cene in sedaj ko je istega zmanjkalo so se polastili prilike in začeli prodajati vino na črno. Delavec in mali kmet gresta k njemu, da se malo poveselita, pri tem pa ne veda, da je ravno ta kriv, da ni v gostilnah vina in da je pri prodaji vina oškodovan le mali in srednji kmet.

Ravno zaradi tega je potrebno, da se ljudstvo potom svojih množičnih organizacij trdno poveže z našim oblastvenim organom, to je trgovinsko inšpekcijo in mu signalizira vse takšne pojave, ker le s takšno povezavo je mogoče odkriti takšne špekulante in jih razkrinkati pred našim delovnim človekom kot zločince, kot ljudi, ki so krivi zaprek, ki se včasih porajajo pred življenjskim nivojem delovnega človeka.

Že do sedaj so nam pošiljali ljudje, ki razumejo škodljivost špekulativnega trgovanja razne prijave. Vendar so prišle včasih tudi prijave brez podpisov. Ker je možno, da se gotovi ljudje polastijo neumestne prijave na podlagi kakršne koli mržnje, morajo biti prijave podpisane, ker sicer ne moremo vzeti prijave na znanje.

Nekaj misli o delavsko uslužbenskih restavracijah

Preden preidemo na sam pomen DUR, je treba omeniti njih vlogo v preskrbi našega delavstva. Ko naš delavec dosega uspeh za uspehom in doprinaša delež pri vedno novih zmagah v ustvarjenju novega družbenega reda, je potrebno, da se mu nudi opora s strani ljudske oblasti, da bo tako imel večje veselje in se bo še bolj zagrizel v delo ter bo postal porok za izvršenje naše prve Titove petletke. Ljudska oblast, ki stremi skozi za tem, je tudi tukaj kakor vedno pokazala razumevanje in je z novo uredbo odločila, da se ustanovijo DUR, ki so v pravem pomenu besede »Ljudski delavski dom«.

Tudi v našem okraju obstajajo štiri DUR in sicer v industrijskih centrih, kakor so to rudnik Senovo in drugi. V svojem začetku se je pokazalo, da bodo kos nalogam, ki stojijo pred njimi in bodo lahko osvojili ljubezen do sebe s strani delavstva, katerim so one v veliko olajšanje pri svojem življenju. Seveda so se tukaj pokazale napake in razne pomanjkljivosti v njihovem poslovanju, tako da v poedinih še ni opaziti nobene spremembe, vendar lahko vidimo uspehe pri drugih kot je to DUR kopitarne Sevnica, ki je že postala po svojem poslovanju kakor zrcalo in je opaziti razliko v primeru z ostalimi. Največja pohvala gre tukaj sindikalni podružnici in tovarišu direktorju, ki so spo-

znali pomen DUR in so pokazali popolno razumevanje. Nje si morajo vzeti za vzgled vse ostale DUR in uverjeni smo, da se bo pokazal uspeh. Tudi DUR pri Celulozu na Vidmu žanje uspeh in že po čistočih, ki vlada v njej spoznamo skrb tovarne same za njo, ki hoče, da bo njihova restavracija služila res namenu. Prepričani smo, da je tudi delavstvo spoznalo razliko v njih, saj se je hrana v njih izboljšala in je kalorična vrednost hrane večja. Zaradi pomanjkanja raznih živil ni še hrana po tabeli kot je določena, toda to se bo izboljšalo. Tako n. pr. bi moralo biti v DUR vsak dan meso, kar pa zaradi trenutnih težav pri odkupu živine zaenkrat še ni bilo mogoče. To se pravi, da je za kosilo vsaki dan, le za večerjo, če ga v slučaju mesar nima, dvakrat na teden ni. Opazilo se je, da DUR rudnika Senovo nima, oziroma ne nudi delavstvu predpisane kalorične vrednosti glede na to, da imajo TD jamske karte. Drugi DUR, kjer imajo delavci manjše karte, pa je kalorična vrednost višja kot v DUR Senovo. Tukaj bo potrebna večja budnost s strani sindikalne podružnice, ki mora nemudoma pregledati poslovanje svoje DUR.

V kratkih obrisih sem mislil prikazati vlogo DUR pri izvrševanju Titove petletke, njih pomen pri ustvarjanju socializma, njih napake in dobre strani dela.

Nepravilen odnos do dela in ljudske oblasti

V kmetijski zadrugi Cerneča vas je nameščen poslovodja tov. Longo Albin. Kot stari trgovec ima v sebi še polno stare miselnosti in častihlepnosti. Ne more se vživeti v nov način poslovanja, ki bi bil v skladu za borbo socializma.

Njegov odnos do podrejenih nam je dokaz nerazumevanja do razširitve kadra in vključevanja mladine v javno življenje. Tako tovariša, ki je uslužben pri njemu, ne pusti na mladinske sestanke z izgovorom, da ima dovolj dela in nima časa za sestanke. Ravno tako se ne strinja z ljudskim pozdravom »Zdravo«, češ, da se tako pozdravlja samo v vojski.

Tov. Longo bi s svojim sodelovanjem v množičnih organizacijah lahko mnogo pripomogel skupnosti, pri reševanju gospodarsko-političnih nalog, ki se v prav tisti vasi s težavo rešujejo.

Pri reševanju nalog krajevnega ljudskega odbora Ošterc tudi nima razumevanja predsednik Jurečič Janez, ki je obenem sekretar OF odbora: Ljudstvo ga je z upanjem izvolilo za predsednika, da bo reševal razne potrebe v njihove interese, za skupnost, sedaj pa se kaže drugače. Zgodi se, da ne pride na krajevni odbor ves teden, za en podpis pa ga iščejo tudi po več dni. Kot sekretarju OF mu je zapuano delo zadnja briga, saj niti ne plačuje članarine za OF, kako naj bi potem zahteval to od drugih.

Od takega načina in čuta odgovornosti do dela ne moremo pričakovati napredka in bo potrebno, da odgovorna tovariša temeljito izpremenita odnos do dela in do ljudske oblasti ter gresta z razvojem časa naprej, ker druge poti ne poznamo in je tudi ni.

Kmetijski kotiček

Dnevi čiščenja in škropljenja sadnega drevja

Mesec november in december moramo izrabiti za čiščenje in škropljenje sadnega drevja. Čimprej to delo obavimo tem boljše bo, kajti spomladi, posebno, če se zima zavleče, zaradi drugih nujnih spomladanskih kmečkih del, največkrat ni časa za čiščenje sadnega drevja.

Delo čiščenja drevja mora obaviti vsak sadjar sam. V slučajih, da tega ne zmore, je njegova dolžnost, da preko pristojnega KLO zaprosi za pomoč. KLO na podlagi teh prijav organizira čiščenje v prijavljenih sadovnjakih s pomočjo Kmetijske zadruge, šole in množičnih organizacij. Le na ta način bo možno sadno drevje 100% očistiti na področju vsakega KLO.

Naloga KLO kot oblasti je, da brezpogojno doseže, da bodo izkopana vsa suha, po ameriškem kaparju močno napadena, trhla ter polomljena drevesa, na preostalem drevju pa, da bodo požagane vsaj vse suhe in polomljene veje ter postrgana stara skorja, mah in lišaji. Kdor tega ne obavi in ni podal prijave za pomoč, ga je treba brezpogojno kaznovati.

V okuženih KLO se bo istočasno izvajalo organizirano škropljenje sadnega drevja. Delo organizira Kmetijska zadruga s pomočjo KLO. Tudi k temu delu se naj čimprej pristopi, kajti jesensko škropljenje ima pri zatiranju kaparja še večji učinek kot spomladansko. Nekateri oportunistično trde, da škropljenje nič ne pomaga. Doseženi uspehi škropljenja dokazujejo, da je škropljenje 100% uspešno, če so podani sledeči pogoji:

1. Da se škropi očiščeno drevo, to je drevo, kjer so odstranjene vse odvišne veje, znižani (pomlajeni) previsoki vrhovi in ostrgan mah ter stara skorja.

2. Da se drevo tako temeljito poškopri, da ne ostane niti 1 kv. centimeter drevesne skorje nepoškopljen.

3. Da se uporablja nepokvarjeno in dovolj močno škropivo.

Kdor je izpolnil vse naštetje pogoje, je imel uspeh, in kdor jih bo izpolnil, bo uspeh žel. Izpustitev samo enega naštetih pogojev povzroči, da škropljenje nima učinka in je tako delo brezuspešno.

V svrhu izpolnitve gornjih nalog naj Kmetijske zadruge pritegnejo k delu predvsem bivše odbore in člane sadjarskega in vrtnarskega društva ter mladino. Delo je treba med te pravilno razdeliti, obenem pa skrbeti s postavljenim nadzorstvom, da bo vsak, ki je kakšno delo prevzel istega tudi izvršil. Brez dvoma bodo pri tem delu, posebno kar se tiče čiščenja, pomagale tudi šole s starejšimi učenci, če se bodo Kmetijske zadruge in KLO znale z vodstvi šol pravilno povezati.

Uveden je red v bikoreji

Na zasedanju Okrajne skupščine dne 6. novembra 1948 je bila sprejeta Odločba, s katero se ureja vprašanje bikoreje. Zaradi splošne želje bikorejcev, se ukinja pobiranje pavšalne skočnine, katero v bodoče pobirajo rejci sami. Višina skočnine je določena na 100 din pri kravah in 80 din pri svinjah. Če se pojavi pojatev v 14 do 21 dneh po prvem skoku, mora bikorejec dovoliti drugi skok brezplačno, do čim se sme tretji skok dovoliti le na podlagi živinozdravniškega potrdila, da je prignana žival zdrava.

Novo v Odločbi je to, da se uvaja rajonizacija za pripust sposobnih živali tako, da odpade na vsakega bika praviloma 80 krav in nad eno leto starih telc. Rajonizacija je potrebna predvsem zaradi rodovniških krav, ki se bodo pripuščale le pod rodovniške bibe. Rajonizacijo izvede KLO skupno z KZ in bikorejci, potrdi pa predlog za rajonizacijo OLO.

Za zadostno število plemenjakov mora skrbeti KLO, katerega je dolžnost, da stalno nadzoruje bikorejce pri izvrševanju njihovih nalog. KLO sklepa z bikorejci pogodbe glede vzdrževanja bikov brez obzira na to ali je bik last privatnika ali zadruge.

Dolžnosti bikorejca so v glavnem te, da se drži rajonizacije, to je, da pripušča bika le na živali, ki jih ima glasom rajonizacije v spisku navedene. Nadalje je bikorejčeva dolžnost, da vestno pregleduje prignane ženske živali z obzirom na okužbo in da vsak sum okužbe prijavi najbližjemu živinozdravniku. Za vsak pripust mora bikorejec izdati skočni list, ter mesečno poročati OLO o številu skokov, ki jih je njegov plemenjak imel v preteklem mesecu. Za vse to je bikorejec kazensko odgovoren.

Medsebojna pomoč pri jesenski setvi ni bila uveljavljena

Neprestano deževje je povzročilo, da mnogi kmetovalci letos niso mogli posejati toliko ozimnih žit, kolikor so nameravali. Zraven slabega vremena leži krivda tudi v pomanjkanju delovne sile na nekaterih kmetijah.

Poslednji vzrok bi se lahko bil v mnogih primerih odstranil, ko bi ljudje na vasi imeli več čuta za medsebojno pomoč. Tako pa ima še marsikdo na vasi napačno mnenje češ: »Kaj me briga sosed, glavno da imam jaz vse v redu.« To mnenje bo treba temeljito pomesti, kar je dolžnost KLO in množičnih organizacij. V bodoče se ne sme

več dogajati, da bi zaradi neorganizirane pomoči na vasi ostala zemlja neobdelana. Povsod na vasi je še toliko neizrabljene delovne sile, da bi z lahkoto lahko obavili vsa kmečka dela dotične vasi, samo, če bi hoteli. Zato je nujno, da se pokrene akcija v svrhu izrabe delovne sile na vasi, zaradi izvršitve zaostalih kmečkih del. Ker je možnost po prenehanju deževju še obaviti zaostala jesenska dela, naj KLO in množične organizacije k izvedbi gornjih nalog čim prej pristopijo ali organizirajo udarniško delo s pomočjo najbližnjih sindikalnih podružnic.

ENOLETNI PLAN

pionirske organizacije v našem okraju

KONEC

V pomoč pri spoznavanju narave bodo služili pionirjem vrtnarski krožki. V letošnjem šolskem letu moramo uspeti, da se bodo vsi odredi vključili v konkurz mladih naravoslovcev.

Solski obisk in zamujanje od pouka bomo izboljšali s pomočjo zborov, ki jih bodo imeli pionirji pred pričetkom pouka. Za vzgled naj bo vsem odredom pionirski odred na Bučki, ki je potom pionirskih zborov odpravil vsako zamujanje od pouka.

Grafikone, ki so bili že lansko leto uvedeni, bomo imeli naprej, ker so se pokazali praktične in so dejansko izboljšali uspeh, kakor tudi obisk. V letošnjem šolskem letu moramo doseči 90% obisk pouka in 80% uspeh v učenju.

4. **Kulturno-prosvetno delo.** Kulturno-prosvetnemu delu morajo odredi posvečati največ pažnje. To delo naj bi zajemalo sledeče veje: Tisk — stenčas, igralsko družino, lutkovno gledališče, kinopredstave, pevske zборе, recitacijske grupe, folkloro in harmonikaške zборе.

Vse te veje se v vsakem odredu združijo v kulturno skupino, ki bo lahko vsak čas nudila pester spored za akademije, zборе, proslave, kulturno-prosvetne prireditve in na koncu šolskega leta polagala obračun o kulturno-prosvetnem delu v odredu.

a) Knjižnice: Bivše šolske knjižnice, ki so se že lansko leto preimenovala v pionirske knjižnice, bomo namestili v pionirski sobi. Knjižnice bodo opravljali pionirji-knjižničarji pod vodstvom učitelja ali voditelja. Zboljšati moramo kvaliteto in kvantiteto knjig. Vsak odred naj planira zvišanje števila knjig. Vsako knjižnico bomo pomnožili najmanj za pet knjig. — Skupno 235 knjig.

Vsak odred bo organiziral skupinsko čitanje, kjer bodo pionirji predelali knjige: Priroda in ljudje, Povest o belem kruhu in Novo povest o stari pravdi. Poleg teh knjig še dve poljubni knjigi. V skupinsko čitanje bo zajetih 50% pionirjev. Individualno bo vsak pionir prečital tri knjige, o katerih vsebini se bo razpravljalo na pionirskih čitalnih grupah. Vse čete bodo vodile dnevnik o čitanju knjig. Čitanje bo vodil učitelj odn. učiteljica. Pet odstotkov pionirjev bo vodilo samostojno dnevnik o prečitanih knjigah.

Število pionirskega tiska moramo dvigniti na 6000 naročnikov. Pionirji bodo tisk predelovali na sestankih. V pomoč jim bo tudi pri študiju.

Vsak odred bo organiziral tri poučne ekskurzije, ki bodo časovno povezane s šolskim programom. Pred vsako ekskurzijo bodo imeli sestanek, kjer si bodo razdelili naloge, ki jih bodo imeli ob priliki eks-

kurzije. Ravno tako se bodo zbrali po končani ekskurziji in razpravljali o vseh dogodkih, ki so jih doživeli ob priliki ekskurzije.

Da se bodo pionirji ideološko vzgajali in sistematično seznanjali s pionirsko organizacijo, bodo v tem šolskem letu izvedli sledeče zборе:

1. o imenu odreda,
2. o tov. Titu,
3. naš rodni kraj,
4. simboli Zveze pionirjev Jugoslavije,
5. naša petletka,
6. o naši Komunistični partiji,
7. o ljudski mladini,
8. moja domovina — 29. november — na dan republike,
9. dan pionirskega tiska,
10. Velika Oktobrska revolucija,
11. naša Armija — dan Jugoslovanske armije,
12. svečana proslava Novega leta,
13. Prvi maj — praznik delovnega ljudstva,
14. naši pesniki in pisatelji.

Vsi ti zbori se morajo izvesti v obliki pravljič, pripovedk, recitacij, deklamacij in s petjem. Odredi se morajo takoj v začetku pripravljati na vse zборе. Aktivizirati je treba vse pionirje — ne pa izbirati samo poedince. V vse krožke je treba vnesti pestrejšje oblike dela.

Prvih pet tem je obveznih za vse odrede. Šesta in sedma tema za sedemletke in gimnazije.

Pionirski zbori se morajo vaditi pesmi, ki bodo predpisane za tekmovanje.

Igralske družine se bodo pripravljale za samostojne nastope.

Stenčasi bodo izhajali redno — odredni mesečno, četni štirinajstdnevno.

Povezali se bodo z JA in organizirali sestanke, kjer bodo govorili oficirji, borci NOB, novatorji, udarniki, politični delavci in tako seznanjali pionirje z borbo za svobodo in lepše življenje delovnega ljudstva. (Predvidenih je 160 množičnih sestankov.)

Ob koncu šolskega leta bomo organizirali Pionirski dan skupno s prosvetnim odsekom, ki bo pokazal delo pionirske organizacije v vsem letu. Pripravili bomo okrajno razstavo, ki bo prikazala najboljše stenčase, izdelke modelarskih krožkov, in grafikone o šolskem obisku iz slehernega odreda — grafikoni bodo morali vsi obvezno na razstavo.

5. **Fizkultura.** Fizkulturnemu udeleževanju pionirjev bomo morali posvečati več pažnje. Fizkulturna društva bodo nudila vso pomoč pri telovadbi. Naša naloga bo v letu 1948-49 pritegniti k telesni vzgoji vse zdrave pionirje.

Izvedli bomo sledeče naloge:

1. Pionirsko štafeto na dan pionirskega tiska, kjer bodo sodelovali vsi odredi.
2. Fizkulturne tekme v lahki atletiki, prostih vajah itd.

a) Izvedli bomo 48 odrednih tekmovanj.
b) Izvedli bomo 6 sektorskih tekmovanj.
c) Okrajni fizkulturni zlet s tekmovanjem za okrajne prvake v vseh panogah fizkulture.

3. Zimski šport. Po vseh odredih bomo izvedli smučarske in sankarske tekme.

6. **Šah.** Ker je osnovana samostojna šahovska zveza pri okraju, bo vsak odred določil odgovornega pionirja za šahovsko sekcijo odnosno krožek. V okrajnem merilu bomo organizirali eno šahovsko prvenstvo.

7. **Razvedrilo in zabava.** V času počitnic bomo organizirali taborenje za 100 pionirjev. Vsak odred bo organiziral dva daljša in dva krajša izleta v okolico, na zadružne domove, državna posestva itd.

V Krškem se snuje Posavsko planinsko društvo

V nedeljo, dne 7. t. m., je priredil iniciativni odbor naših planincev v Krškem propagandno predavanje o naših planinah. Predavatelj tov. Ante Beg je v 95 krasnih slikah prikazal lepoto naših gora, kar je poživil še s prijetnim potopisom in spomini na svoja prva planinska potovanja. Predavanje je omogočilo planinsko društvo Trbovlje, udeležil se ga je tudi predsednik tega društva tov. Santjurc, ki je dal po predavanju smernice za ustanovitev oziroma za poživitev planinskega društva v Krškem, ki naj bi zajelo vse Posavje od Zid. mosta do Brežic in katerega glavna

Pomagaj si sam

Pred nedavnim so organi notranjega odseka Krško ugotovili protizakonito dejanje patra iz Vel. Doline pri Jesenicah na Dolenskem, kateri si je skušal na protipraven način pomagati iz zagate.

Kot dober poznavalec kraja in okolice, saj je zelo rad med ljudmi, si je na nekem sejmu v sosedni Hrvatski, kot češ, da bo tam manj kontrole, nabavil kravo z name-

Pionirska organizacija bo organizirala eno lutkovno gledališče in imeli 10 lutkovnih prireditev.

8. **Vzgojni domovi in domovi igre in dela.** OPS bo nudil vso pomoč dijaškim internatom in domovom igre in dela in vršil nad njimi stalno kontrolo. Okrajni pionirski štab bo mesečno obiskoval vse te ustanove.

Naloge, ki bodo v zvezi s tem planom, bo OPS potom seminarjev, ki bodo po terenu, točno informiral odrede in jim dajal konkretna navodila za izvedbo istih.

Ob zaključku konference so odredi sprejeli še nekatere sklepe in zaključke.

1. Pionirska organizacija bo posvetila največjo pažnjo učenju. Odpravili bomo kampanjsko učenje, posebno v gimnazijah in navajali pionirje na sistematično učenje. Za dvig uspehov bomo uvedli v vseh odredih grafikone iz posameznih predmetov. Za čim boljši obisk pouka pa bomo imeli grafikone o obisku, ki smo jih imeli že lansko leto. Doseči moramo 90% obisk pouka v osnovnih šolah v gimnazijah 100%.

2. Ideološko političnemu delu bomo posvetili več pažnje. Obvezno bomo prečitali »Priroda in ljudje«, Povest o belem kruhu in Nova povest o stari pravdi. Mnogo več pažnje kot doslej moramo posvetiti odtegnitvi pionirjev od raznih sovražnih vplivov, zlasti reakcionarne duhovščine. Iskati moramo vse oblike, da bo organizacija čim bolj pestra.

3. Izvedli bomo vse pionirske zборе, ki so v planu. Pomnožili bomo naše knjižnice in osnivali dopisniško mrežo. Vsak odred bo imel najmanj enega dopisnika.

4. V fizkulturne oddelke bomo vključili vse pionirje. Predvojaško vzgojo bomo po možnosti uvedli v vse odrede. Pritegnili bomo pionirje in pionirke ter jih vključevali v strelske krožke.

5. V predkongresno tekmovanje se bodo vključili vsi odredi in vsi pionirji. Do 30. oktobra 1948 bodo vsi odredi, ki še niso poslali plana o predkongresnem tekmovanju, istega poslali na OPS.

6. Da bo naše delo plansko, bodo vsi odredi napravili letne plane do 10. novembra.

7. Vsi odredi morajo slovesno pripraviti sprejem v ZPJ.

8. Vse pionirske odrede moramo vključiti v konkurs. Tekom meseca oktobra si bomo zagurali vrtove, ki jih bo uporabljala organizacija. Pripravili bomo tudi semena in razen drug material.

9. Ob priliki mladinskih volitev bomo izvolili najboljše mladince v vodstvo pionirske organizacije. V ta namen se bomo povezali z mladinskimi aktivom v območju našega odreda.

10. Mesečna poročila in statistike bomo pošiljali redno mesečno do 28. v mesecu.

11. Pionirski dinar bomo plačevali redno do 30. v mesecu in ga pošiljali na OPS do 5. v mesecu.

12. Strinjamo se z vsemi nalogami, ki jih pred nas postavlja letni plan.

Vsi zaključki so bili z aplavzom sprejeti in so se vsi strinjali.

Pred zaključkom je tov. Kolšek Stana predlagala resolucijo CK KPS.

Centralnemu komitetu KPS!

Pionirji in pionirski voditelji ter učitelji voditelji pionirske organizacije krškega okraja zbrani na okrajni pionirski konferenci izvedli. Obljubljamo, da bomo načrt in sklepe, ki smo jih sprejeli na tej konferenci izvedli. Obljubljamo, da bomo vse sile vložili v učenje in se tako pripravili na kongres KPS in kongres LMJ in SKOJ-a. Tako bomo dokazali, da ljubimo našo Partijo in ji zaupamo. Hočemo, da bo naša Partija našla v nas vedno mladince in pionirje, katerim bo lahko povedala svoje naloge.

naloga bi naj bila postavitve planinske kočice na Lisci in splošno zanimanje za naše planine. Z njima so prišli iz Trbovelj še trije tovariši in tako pokazali, da jim ni žal časa in stroškov za razširjanje in propagando za naše lepe planine.

Dvorana je bila izjemoma polna in to večinoma mladine, ki je bila prav zadovoljna in ki je v srcu sklenila, da bo vsa pristopila k novemu planinskemu društvu. V kratkem bo sklican ustanovni občni zbor, ki bo sprejel splošna pravila planinskega društva in si izvolil svoj odbor.

nom, katerega se je tudi pozneje poslužil, t. j. da je kravo prodal v KZ Vel. Dolina in tako prišel do bonov. Za te bone je v tisti zadruzi kupil ves cement, ki je bil namenjen za obnovo ter tako odlegnil cement vsem onim, kateri si še niso obnovili svojih hiš. Če je omenjeni g. pater D-novšek Jože s tem pomagal bolj sebi ali pa svojemu bližnjemu pove dejanje samo, zaradi katerega se bo moral zagovarjati pred ljudskim sodiščem.

ZDRAVSTVO

Zdravstvena služba v bivši Jugoslaviji in danes

Odkar prebivajo ljudje na tej zemlji, je bilo med njimi bolanih, morda več kot pa zdravih in ravno zaradi tega se je razvila zdravniška veda od začetne primitivnosti do današnje stopnje znanosti.

Po vseh civiliziranih deželah in državah tega sveta je zdravstvena služba dirigirana po tozadevnih zakonih in predpisih, ki pač odgovarjajo zdravstvenim potrebam vsake države posebej. Tako je bila tudi zakonito urejena zdravstvena služba v bivši Jugoslaviji. Bolnice in javne zdravstvene ustanove so bile v bivši Jugoslaviji večji del že državne ali banovinske ali vsaj pod upravo raznih bolniških blagajn, poudarjam raznih, ker v bivši Jugoslaviji socialno zavarovanje ni bilo enotno kot danes, in je vsaka od teh bolniških blagajn imela posebne predpise in name-ne. Zdravilišča, bodisi termalna ali klimatska so bila, razen nekaj redkih izjem, skoraj vsa v privatni lasti. Zdravniki so bili v bivši Jugoslaviji, razen za člane in svoje bolniške blagajn, popolnoma privatni in so zdravili nečlane bolniških blagajn edinole proti honorarju. Niso bili redki slučajji, da so baš gotovi zdravniki obogateli na račun ljudskega zdravja. Klimatska zdravilišča in letovišča, bodisi na morju ali v planinah za navadnega zemljana delavca ali nameščenca sploh niso bila dostopna, ker so bila slednja, zlasti letovišča namenjena le za zabavo bogatinov, ki so na ta način na lahek način zapravljali denar, ki jim ga je zaslužila žuljava roka delavca. Delavec ali nameščenc, ki bi bil iz zdravstvenih razlogov in zaradi izčrpanosti potreben oddiha in razvedrila, ni bil in tudi ni smel biti deležen teh dobrot, ker ni smel motiti jalovo gospodstvo s svojo navzočnostjo pri njihovih zabavah. Edinole bolniške blagajne so pošiljale svoje člane, katerih število je bilo pa omejeno in pičlo v termalna zdravilišča, zlasti v Laško, ker je bilo to zdravilišče last delavske bolniške blagajne, niso pa pošiljali svoje člane v Rogaško Slatino, Dobrno, Rimske Toplice itd., ker so bila ta zdravilišča namenjena le za bogate ljudi, ki so bili v stanu plačati visoke takse, ne pa za delavca ali nameščenca, ki bi bil tega zdravljenja najbolj potreben.

O kakšnem klimatskem zdravljenju v današnjem smislu v bivši Jugoslaviji sploh ni bilo govora, z izjemo za pljučna obolenja, kot n. pr. na Golnik, Brestovec, Kazindol itd. Pripominjam, da je bilo zdravilišče Golnik v lasti in pod upravo bivše Dravske banovine, dočim sta bili zdravilišči Brestovec in Kazindol v lasti in pod upravo Središnjega zavoda za soc. zavarovanje in sta bili namenjeni prvenstveno le za njihove člane.

Popolnoma drugačna je slika v današnji novi Titovi Jugoslaviji, v kateri so vse bolnice, vse zdravstvene ustanove, vsa zdravilišča in letovišča, tako termalna kakor klimatska postala državna, t. j. občeljudska last. Danes ne služijo razna zdravilišča in letovišča le v zabavo kapitalistov, tako domačih kakor tujih, temveč služijo zares le tistemu, ki jih je najbolj potreben, t. j. delavcu in nameščencu. Na tisoče in stotisoče delavcev in nameščencev poseča danes naša zdravilišča in letovišča, poslanih ali od zdravnikov zaradi zdravljenja raznih bolezni, ali pa od sindikatov za oddih in okrepitev zdravja, da si na ta način pridobijo nove moči za graditev naše porušene domovine in za izgraditev socializma. S poddržavljenjem večine privatnih podjetij, trgovin in obrti je postalo, smelo lahko trdim 90% vsega prebivalstva deležno socialnega zavarovanja.

Z novo socialno zakonodajo, ki je v veljavi od 1. I. 1947 dalje je poenoteno tudi celo socialno zavarovanje ne oziraje se na spol delojemalca ali na značaj zaposlitve — in uživajo potemtakem vsi državljani, ki so socialno zavarovani enake pravice in dolžnosti.

Državni uslužbenci v predaprilski Jugoslaviji sploh niso bili socialno zavarovani in niso uživali prav nobene zavarovane, ali druge zdravstvene zaščite, razen, da so imeli sami in njih svojci za gotovo določeno dobo brezplačno zdravljenje v bolnicah, zdravnik in zdravila so morali pa plačati sami. Tudi v tem pogledu se je danes obrnilo vse na boljše, ker obstoja za državne uslužbence od 1. I. 1947 dalje tako zvana zdravstvena zaščita in uživajo od tega časa dalje sami in njih svojci vse dobrote današnje socialne zakonodaje kot ostali delavci in nameščenci, edinole, da ne prejemaajo za časa bolezni hranarino, ker

je njihova mesečna plača in eksistenčni obstoj itak zagotovljen po zakonu.

Nova Titova Jugoslavija gradi nove bolnice in zdravilišča, povečava in modernizira že obstoječe, in skoraj ni večjega kraja ali industrijskega centra, kjer bi to ne bilo tako. Poleg tega se ustanovljajo v vseh večjih krajih in industrijskih centrih Javne zdravstvene ambulante, javni zobni ambulatoriji, zdravstveni domovi in postaje, protituberkulozni dispanzerji, protiepidemske postaje in posvetovalnice za matere in otroke, ki so dostopne slehernemu državljanu, ne pa le članom in svojem socialnega zavarovalnega zavoda.

Pri vsakem okraju obstojajo tudi sanitarne inspekcije, ki imajo zaposlene poleg zdravnik strokovnjaka še med. tehnike, med. sestre in desinfektorje. Skrb teh sanitarnih inspekcij je, da skrbijo za higieno in čistočo v vseh živilskih obratih in šolah, ter za asanacijo naselbin in vasi, za zdravo in dobro pitno vodo, ter se vztrajno borijo proti vsem epidemijam nalezljivih bolezni.

Kako skrbi naše politično vodstvo za ljudsko zdravstvo je razvidno že iz tega, da obstoja že od vsega početka nove Jugoslavije pri Zveznem ministru za ljudsko zdravstvo v Beogradu poseben Komitet za zaščito ljudskega zdravja, ki stalno proučuje in nadzoruje ljudsko zdravje v državi, ter daje tozadevne smernice za zboljšanje ljudskega zdravja tudi ostalim republiškim ministrom za ljudsko zdravstvo.

Od 1. VII. 1948 dalje je združena vsa zdravstvena služba v republiških ministrih za ljudsko zdravstvo in je sedaj tudi popolnoma ločena od ostalega socialnega zavarovanja.

Na vseh okrajih, in tudi na našem, obstoja poverjeništvu za zdravstvo, ki je bilo doslej združeno s socialnim skrbstvom ter se bo zaradi koncentracije zdravniške službe v kratkem ločilo od socialnega skrbstva.

Končno vam želim še prikazati sliko zdravstvene službe in zdravstvenih ustanov v našem okraju. V našem okraju obstoja javna bolnica v Brežicah, ki ima razne oddelke, kot za kirurgijo, za interne bolezni, porodnišnico in izolirnico za nalezljive bolezni. V tej bolnici so zaposleni, poleg ostalega zdravstvenega osebja 4 zdravniki, od katerih sta dva kirurga, dva pa internista. Bolnica ima tudi svoj oddelek za pljučne bolezni, ki se bo v kratkem še povečal in so tozadevni krediti že zagotovljeni.

Javna zdravstvena ambulanta je doslej v okraju samo ena in to v Senovem, v najkrajšem času se bodo pa ustanovile nove javne ambulante in to v Krškem in v Sevnici. Načrti za javno ambulanto v Krškem, ki bo v levem traktu v pritičju bivše bolnice so že izdelani in so tozadevni krediti že odobreni.

V Brežicah obstoja Zdravstveni dom, v katerega okrilju se nahajajo protituberkulozni dispanzer, otroški dispanzer in posvetovalnica za matere in otroke. V okraju sta tudi dve zdravstveni postaji in sicer ena na Bizeljskem, druga pa v Studencu pri Sevnici ter tri posvetovalnice za matere in otroke.

V Brežicah obstoja od meseca marca t. l. dalje Javna zobna ambulanta, ki tedensko po enkrat posluje tudi na Bizeljskem, Javna zobna ambulanta v Krškem ter Okrajni zobotehnični laboratorij obstojata pa od 21. VII. 1948 dalje. Javna zobna ambulanta v Senovem je zaenkrat še v lasti in pod upravo sindikata rudarjev. Poleg teh treh javnih in zobnih ambulant je v okraju, in sicer v Brežicah še zobozdravnik s privatno prakso, in trije dentisti s privatno prakso, od katerih je eden v Krškem, drugi v Sevnici, tretji pa v Kostanjevici.

V celem okraju je še sedem zdravnikov za splošno medicino in sicer v Krškem, Brežicah, Sevnici, Senovem, Bizeljskem, Kostanjevici in v Sv. Petru pod Sv. Gorami. Zdravniška služba ni še takšna, kot bi morala biti, če bi hotela ustreči vsem predpisom sodobne medicine in ljudskim željam ter potrebam, kar je pa pripisati edinole pomanjkanju zdravnikov in ostalega zdravstvenega kadra.

Ker se je v zadnjem času zelo razširila tuberkuloza, zlasti med otroci in ostalo mladino, je Komitet za zaščito ljudskega zdravja odredil obvezno cepljenje z novim cepivom BCG (beseže), o čemer bom obširneje poročal v prihodnji številki tega lista.

FIZKULTURA in šport

Nogometno prvenstvo v zasavski skupini je končano

Dne 10 oktobra se je odigrala prvenstvena tekma v Brežicah med TD Krško : Razlag. Zmagal je Razlag z rezultatom 3 : 1. Krško ni predvedlo one igre, ki smo jo vajeni. Napad je zopet odpovedal, na drugi strani pa je imel več smole pri streljanju na gol.

Dne 17. oktobra se je vršil pokalni turnir, ki ga je priredil TD Razlag v Brežicah. Sodelovala so moštva Gostroja in Narodna banka iz Ljubljane in TD Krško. V prvi tekmi sta nastopila Krško in Gostroj. Po lepi igri Krčanov je pripadla zmaga boljšemu moštvu 6 : 0 za Krško. V drugi igri je nastopilo moštvo Narodne banke proti prireditelju Razlag. Tekma je ostala neodločeno 0 : 0. Igra ni bila na višini, eno in drugo moštvo se je trudilo, da bi odločilo v svojo korist, pa neodločen napad obeh moštev in dobre obrambe tega niso dovolile. Pri žrebanju je bil odločen zmagovalec Razlag. V finalni tekmi s Krškim, ki je bila zelo lepa in živa, je 6 minut pred koncem zaradi teme sodnik predlagal žrebanje pri rezultatu 1 : 1. Žreb je odločil za zmagovalca TD Krško, ki je prejelo ličen pokal. Gledalci, ki so v velikem številu prisostvovali tekmam, so zadovoljni zapuščali igrišče, ker so videli res lep nogomet.

Zvečer je bila v dvorani Narodnega doma razdelitev značk in diplom nogometarjem TD Razlaga in pokala TD Krško. Zabavni večer je dobro uspel.

Dne 24. oktobra je bila v Krškem prijateljska nogometna tekma Krško : Raz-

lag, ki je bila obenem poslovilna tekma našim in članom Razlaga, ki odhajajo na odsluženje roka. Vodstvo jih je obdarilo s cvetjem in diplomami.

Tekma sama ni bila na posebni višini. Pri Krškem zopet napad ni ugajal, tudi krilska vrsta je igrala preveč defenzivno in je kriva porazu. Brežičani so zaigrali dobro in tudi zaslužno zmagali.

Poslovili so se člani Krškega Bizjak Tonček, Anžiček Franček, Jeke Anton. Od Razlaga pa Kerin Cvetko in Balon.

Dne 7. novembra se je vršila za zaključek nogometne sezone v Krškem prijateljska tekma med TD Triglav iz Ljubljane in domačim Krškim.

Presenetilo je moštvo Krškega ojačeno s 4 člani Razlaga ter so predvedli že prvovrsten nogomet. Ze v 2. minuti je padel gol iz dobre kombinacije. Kmalu nato so gostje izenačili. Vrtili so se napadna vrata gostov, ki so bili presenečeni nad lepo igro domačih. Rezultat prvega polčasa je bil 4 : 1. V drugem polčasu se je takoj v začetku potresla mreža gostov in je Krško vodilo že s 6 : 1. Tik pred koncem je padel zadnji gol in s tem je bil postavljen končni rezultat 7 : 1. Gole so dali Lebar 3, Krofi 1, Korent 1 in Mlakar 1.

Gledalcev je bilo precej, ki so sledili z zanimanjem eni izmed najlepših tekem v zadnjih letih. Sodil je tov. Istenič zelo dobro.

Turizem v Krškem okraju

Početki tujskega prometa v našem okraju segajo daleč nazaj, vendar so bili v prejšnjih stoletjih omejeni le na obisk zdravilnih toplih vrelcev v Čateških topličah in Bušči vasi. Ker se je razvijal pred graditvijo železnic ves promet samo po cestah in vodnih potih s konji, ladjami in peš, so bili kraji ob takih prometnih žilah neprimerno bolj obiskani, kot so sedaj. Po Savi so prevažali tovore, splavljali les in po cestah se je stalno pomikal val potnikov in trgovcev. V našem okraju, ki ga veže Sava na vzhod s sosedno Hrvaško na zahod z ostalo Slovenijo na dolžini ca 45 km, je bil vsled tega tujski promet v preteklih časih precej razvit. Vendar ves ta promet ne moremo šteti kot turizem v pravem pomenu besede, ko pravi turist potuje, da spozna nove kraje, običaje in ljudi, da se navzije naravnih lepot in spočije od svojega vsakdanjega dela ter si nabere novih sil za nadaljnje delo. Turizem kot tak se je pričel razvijati prav za prav šele v začetku tega stoletja, ko je razvoj tehnike in povečan tempo življenja silil ljudi, da si poiščejo v naravi odpočitka, da se odtegnejo vsakdanji borbi za kruh in si uredijo razrvane živce.

Kako malo so se predaprilski oblastniki zanimali za razvoj turizma, za graditev turističnih postojank, dostopnih širokim ljudskim množicam, se vidi iz tega, da so šele leta 1936. proglasili v našem okraju Čateške toplice za zdravilišče ter kraje Brežice, Kostanjevico, Planino pri Sevnici in Sevnico za turistične kraje. Na eni strani so podpirali razvoj modernih letovišč, ki so bila dostopna samo izvoljeni peščici ter jih subvencionirali z državnim denarjem, na drugi strani pa prepuščali razvoj turizma večji ali manjši iniciativi posameznih prostovoljnih društev in posameznikov, da so s svojimi skromnimi sredstvi ustanovljali in vzdrževali turistične postojanke. Večinoma pa je bil turist na milost in nemilost prepuščen več ali manj izkoriščevalskim posameznikom, ki so izrabili težnjo po turističnem udejstvovanju za napolnitev svojega žepa.

Popolen preokret v turizmu pa je nastal po osvoboditvi. Ljudska oblast, ki je uvidela veliko korist turizmu za delovno ljudstvo, za njegov odmor, za njegovo izobrazbo in končno za razvedrilo, je vzela vse upravljanje in razvoj turizma v svoje roke. Postavila je Uprave za turizem in gostinstvo pri Ministrstvih za trgovino in preskrbo, organizirala je po okrajih turistične odseke, referente in društva, ki izključno skrbje za sodoben in socialistični družbi primeren razvoj gostinstva.

V sklop turistično zanimivih, po naravnih krasotah še premalo poznanih krajev, spada tudi krški okraj. Raznolikost površine v našem okraju, obrobjena na enem koncu od temnih Gorjancev, na drugem od

zelenega Bohorja, znanega iz partizanskih borb, vmesnega širokega, rodovitnega Krškega polja, ki ga napajata Krka in Sava s svojimi pritoki, površine, okrašene z vinskimi goricami, znanimi po dobrem bizeljskem vinu in najboljšem evičku, nudi vse predpogoje za lep razvoj turizma v našem okraju. Turisti z najrazličnejšimi cilji in nagnenji lahko v polni meri zadoste svojim željam. Bolniki lahko obiščejo Čateške toplice, ki se štejejo s svojimi 45 stopinjami C med najvročejša in najzdravilnejša termalna kopališča v državi. Udobna stanovanja, tako v kopališču samem, kot v najbližji okolici, sodobna postrežba, zdravilni učinek kopeli, privablja in bo stalno privabljal številne goste, v veliki meri iz bližnje Hrvaške. Tudi v kopališču v Bušči vasi, znanem že v srednjem veku, dobe bolniki v kopeli z 27 stop. C olajšanje za svoje bolezni. Tudi za ostale izletnike-kopalce je v polni meri preskrbljeno. Ob izlivu Krke v Savo je nekaj idealnih kopališč, ki privabljajo v vročih poletnih mesecih cele karavane gostov, posebno iz Zagreba. Številni letoviščarji, ki ljubijo mir in lepe izprehode, združene s prijetnim kopaanjem v Krki, imajo v Kostanjevici in krajih ob Krki vse ugodnosti in pogoje, da lahko z zadovoljstvom prežive svoj prosti čas. Turisti, ki ljubijo višje in težje ture, imajo prilike več ko dovolj. Izleti na Lisco (947 m), na Bohor (1000 m), Gorjance (1000 m), na partizanski Veternik, na Stojdrago, Sv. Duh itd. so bili in bodo vedno privlačni zaradi lepih dostopov, zanimive poti in krasnih razgledov.

(Se nadaljuje.)

RAZPORED KINOPREDSTAV KRŠKO

- 10. in 11. novembra:
To ljudstvo bo živelo (jugoslov. film)
- 13. in 14. novembra:
Brez krivde krivi (sovjetski film)
- 17. in 18. novembra:
Življenje v citadeli (sovjetski film)
- 20. in 21. novembra:
30. oktober in zimska špartakiada (sovjetski film)
- 24. in 25. novembra:
Življenje je naše (jugoslovanski film)
- 27. in 28. novembra:
Gajči (sovjetski film)
- 1. in 2. decembra:
Gospod Hektor (francoski film)
- 4. in 5. decembra:
Lov na kite in Sovjetska Baškerija (sovjetski film)

Ob delavnikih predvajamo od 1. oktobra dalje ob 19. uri in ob nedeljah ob 17. in 19. uri zvečer.